

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.1.483.2016

Lotus: 031116 - 18 18

Pani
Ewa Jemielity
Radna Miasta Poznania

Poznań 3 listopada 2016 r.

Szanowna Pani Radna,

odpowiadając na otrzymaną za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta Poznania pismem z dnia 18 października 2016 r. i przekazaną mi przez Prezydenta Miasta Poznania interpelację Pani Radnej w sprawie ochrony cieków Doliny Krzyżanki i Bogdanki, uprzejmie informuję, co następuje:

Zgodnie z Ustawą Prawo wodne (j.t. Dz. U. 2016 poz. 469 ze zmianami) śródlądowe wody powierzchniowe płynące stanowią własność Skarbu Państwa.

Artykuł 11 Ustawy Prawo wodne wskazuje, iż prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa (...) wykonują:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej - w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych wraz z wodami Zatoki Gdańskiej;
- 2) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej - w stosunku do wód istotnych dla kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wód podziemnych oraz śródlądowych wód powierzchniowych:
 - a) w potokach górskich i ich źródłach,
 - b) w ciekach naturalnych, od źródeł do ujścia, o średnim przepływie z wielolecia równym lub wyższym od 2,0 m³/s w przekroju ujściowym,
 - c) w jeziorach oraz sztucznych zbiornikach wodnych, przez które przepływają ciek, o których mowa w lit. b,
 - d) granicznych,

e) w śródlądowych drogach wodnych;

- 3) dyrektor parku narodowego - w stosunku do wód znajdujących się w granicach parku, z wyłączeniem wód, o których mowa w pkt 2 lit. d oraz lit. e, które są sklasyfikowane w klasie wyższej niż klasa I, na podstawie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1458);
- 4) **marszałek województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej wykonywane przez samorząd województwa - w stosunku do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu zdolności produkcyjnej gleby i ułatwieniu jej uprawy, oraz w stosunku do pozostałych wód niewymienionych w pkt 1 - 3.**

Zgodnie z powyższym w stosunku do wód Bogdanki i Krzyżanki zadania związane z własnością wód wykonuje Marszałek Województwa Wielkopolskiego, a art. 21 ww. ustawy wskazuje, że obowiązkiem właściciela wód jest ich utrzymanie.

Zgodnie z art. 22 ust. 1b Ustawy Prawo wodne, utrzymywanie wód jest realizowane między innymi przez:

- 1) wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych;
- 2) usuwanie z śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka;
- 3) udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu;
- 4) remont lub konserwację stanowiących własność właściciela wody:
 - a) budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli,
 - b) urządzeń wodnych.

Ponadto art. 26 cytowanej powyżej ustawy wskazuje, iż do obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych należy między innymi:

- 1) zapewnienie utrzymywania w należytych stanie technicznym koryt cieków naturalnych oraz kanałów, będących w jego władaniu;
- 2) dbałość o utrzymanie dobrego stanu wód;

- 3) regulowanie stanu wód lub przepływów w ciekach naturalnych oraz kanałach stosownie do możliwości wynikających ze znajdujących się na nich urządzeń wodnych oraz warunków hydrologicznych;
- 4) zapewnienie swobodnego spływu wód powodziowych oraz lodów;
- 5) współudział w odbudowywaniu ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych;

W świetle powyższego wszelkie wyżej wymienione działania leżą w kompetencji Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Dodatkowo informuję, iż Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania (mając na celu ochronę terenów przyległych do cieków, przed lokalnymi podtopieniami) prowadzi następujące zadania:

- „Biologiczna odnowa wód rzeki Bogdanki”. W roku bieżącym zadanie obejmie renowację stawów nr 3 i 4 w Parku Sołackim. W ramach prac zostanie wykonane: odmulenie stawów z nagromadzonych namulów, zebranie zanieczyszczeń z czaszy, dna i brzegów stawów, naprawę i uzupełnienie palisady, płotka faszynowego, wykaszanie porostów i trzcin. Działania te prowadzone są pod nadzorem herpetologa. Rozpoczęcie prac nastąpiło w dniu 19.10.2016 r.,
- „Konserwacja rowów, cieków, zbiorników wodnych oraz małej retencji i budowli hydrotechnicznych”. W ramach ww. zadania w roku 2016 na cieku Krzyżanka zostanie wykonane: usunięcie namulów z dna i wywiezienie odpadów z koryta cieku oraz z pasa terenu o szerokości 1,5-2,0 metrów bezpośrednio do niego przyległego, dodatkowo wykonane zostaną umocnienia skarp na wymagających tego odcinkach cieku oraz oczyszczenie przepustów.

Odnosząc się do poruszonego zagadnienia w zakresie ochrony rzeki Bogdanki i cieku Krzyżanka usytuowanych w klinach zieleni w Poznaniu, należy podkreślić, że największe znaczenie dla ochrony dobra publicznego, jakim są zachowane przestrzenie przyrodnicze - w tym wody i ciek, mają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ich celem jest przede wszystkim porządkowanie ładu przestrzennego poprzez położenie akcentu na racjonalne użytkowanie terenu z uszanowaniem przestrzeni. Uchwalane przez Radę Miasta Poznania miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią prawo miejscowe respektowane przy wydawaniu

decyzji administracyjnych. Zapisy planów mają zatem bezpośrednie przełożenie na ochronę między innymi cieków, jak również mogą zawierać ustalenia dotyczące ochrony dolin cieków i terenów do nich przyległych.

W celu zachowania istniejących zasobów przyrodniczych należy objąć ochroną prawną tereny szczególnie cenne przyrodniczo. Miasto Poznań systematycznie (od końca 2010 r.) realizuje prace związane z ustanawianiem kolejnych, nowych form ochrony przyrody (w tym m.in. użytków ekologicznych) usytuowanych wzdłuż wód powierzchniowych. Formy ochrony przyrody ustanawiane są na terenach mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej na obszarach o stosunkowo niewielkim stopniu przekształcenia środowiska.

W latach 2011-2012 w celu ochrony terenów doliny Bogdanki i terenów przyległych, powołano 3 użytki ekologiczne, ustanowione uchwałami Rady Miasta Poznania:

1. Nr XXIII/304/VI/2011 RMP z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego **"Bogdanka I"** (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 13 stycznia 2012 r. poz. 317);
2. Nr XXIII/305/VI/2011 z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego **„Bogdanka II”** (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 13 stycznia 2012 r. poz. 318);
3. Nr XLII/652/VI/2012 z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego **„Strzeszyn”** (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 14 stycznia 2013 r. poz. 451);

Wzdłuż rzeki Bogdanki występują w następującej kolejności (od strony zachodniej) użytki ekologiczne: Strzeszyn, Bogdanka I i Bogdanka II. Zostały one ustanowione dla ochrony obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych związanych z występowaniem siedlisk i zbiorowisk roślinności zbliżonych do naturalnych o charakterze łągowym, a także ochrony szuwarów, torfowisk niskich oraz łąk o zróżnicowanej wilgotności. Na wyżej wymienionych formach ochrony przyrody ustanowionych w celu zachowania dotychczasowego sposobu użytkowania i ochrony terenów przed nadmierną antropopresją obowiązują następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych;

- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Tereny, na których znajdują się wyżej wymienione użytki ekologiczne stanowią własność Miasta Poznania i Skarbu Państwa, natomiast zarządcą tych obszarów jest Zakład Lasów Poznańskich.

Z wyrazami szacunku

Z up. PREZYDENTA MIASTA
Maciej Włodarski
ZACZ. PREZYDENTA MIASTA POZNANIA

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miasta

